

JÖVŐ

DEMOKRATA NAPILAP

Kiadóhivatal: Köztársaság uja 87.
Telefon: 20-76.

1948. augusztus 28. SZOMBAT
IV. évfolyam, 1110. szám.

Feladó szerkesztő:
PALÁSTI JOZSEF
Szerkesztőség: Petőfi uca.

Telefon: 30-87.
Kiadóhivatal: Köztársaság uja 87.
Telefon: 20-76.

A lengyelországi értelmiségi kongresszuson a haladószellemű Világ hangja száll sikra az emberiség legmagasabb eszményeiért

Henry Wallace és Einstein levelet intéztek a kongresszushoz

VARSO. A demokrata értelmiségiek világkongresszusának Wroclawban megtartott kongresszusának második napi ülésén Julian Huxley elnökölt. Maurice Bedell, a francia írók szövetségének elnöke, utána Jorge Amado brazil író tartottak előadást, majd

felolvasták Henry Wallacenak, az amerikai haladó párt elnökjelöltjének a kongresszushoz intézett manifestumát, úgyszintén Albert Einstein világhírű tudós levelét.

A wroclaw-i kongresszussal kapcsolatban Ilja Ehrenburg, a hírneves szovjet író, a szovjet delegáció tagja, kijelentette, hogy

szimbólumot lát abban, miszerint a kongresszust Wroclawban tartják meg, abban a városban, ahol a náci barbárságait véghezvitték. Ez a város a kultúra központja lett a lengyel nemzet hősi és hazafias munkája következtében.

Tarle szovjet delegátus hangsúlyozta, hogy a szovjet nép örül annak, hogy a kongresszust Lengyelországban tartják és ez a tény nagy erkölcsi elégtétele az egész demokrata és haladó világnak. Mihail Csaurili, aki ugyancsak a szovjet delegáció tagja, ezt mondotta: „A világ legkiválóbb intellektueljei gyűltek össze Wroclawban,

az ő hangjuk az egész haladószellemű világ hangja és az ő

presztízsük meg kell, hogy erősítse azt a harcot, amelyet az emberiség legmagasabb eszményeiért folytat”. Fadeev Alexander, a szovjet delegáció vezetője hangsúlyozta, hogy

a szovjet küldöttség különös figyelmet szentel a tudomány szerepének a béke megerősítése és a népek közötti barátság megszilárdítása terén.

Az amerikaiak felvásárolják a belga uraniumot, mert a nagytőkéségek félnek az atomerő ipari felhasználásától

Belga tudós leteleplő nyilatkozata

BRÜSSZEL. A Telepress jelenti: Paul Libois belga szenátor és tudós interjút adott, amelyben kijelentette, hogy az atombomba a tudomány emberei számára már nem képez titkot. Elmondotta, hogy az USA és a belga kormány között titkos megállapodás léte-

zik, amelynek értelmében az összes Belga-Kongóban talált uranium-erőmentességet az Egyesült Államokba szállítják. Olyan hatalmas mennyiségben szállítanak uraniumot az Egyesült Államokba, hogy annak feldolgozása csak hosszabb idő alatt lehetséges.

Az uraniumot azért „gyűjtik” az amerikaiak, hogy megakadályozzák az atomenergia békés célokra történő felhasználását, amely az amerikai szén-, petróleum- és villany-monopóliumok létét veszélyeztetné.

Tömegével építik a konzervgyárakat és tejfeldolgozó üzemeket a Szovjetunióban

Ukrajnában egymásután építik újra a hus- és tejfeldolgozó üzemeket. Így Kievdőn az elmúlt napokban kezdte meg működését egy új sajtógyártó üzem. A vinniezi és mugacevski konzervgyárakban új hűtőkészülékeket helyeztek üzembe és most dolgoznak a kievi, szalíno-i, zaporozse-i és más ipari központokban levő tejfeldolgozó üzemek átépítésén. Lembergben újjáépítették a konzervgyár felvágottat

készítő üzemét. Az év végéig több mint 25 nagy vajgyártó üzemet létesítenek Dubneanskban, Sarnskban, Rzsicsevdőn, Alexandrovskban és másutt. Ugyancsak a közeljövőben megkezdik a nikolaevi, smeloi, kamenetz-podolski konzervgyárak építését. A folyó év végéig építendő hus- és tejfeldolgozó üzemek létesítésére 80 millió rubelt irányoztak elő.

Kinevezték Bukarest új főpolgármesterét

BUKAREST. Dombrovsky tábornok, Bukarest főpolgármestere benyújtotta lemondását. A lemondást elfogadták. A Nagy Nemzetgyűlés Prezidiumának dekrétuma alapján N. Parvulescu tábornokot, a főváros új főpolgármesterévé nevezték ki. Ugyancsak tegnap C. Donceat felmentették a főváros helyettes főpolgármesteri tiszttségétől.

Volt „SS” katonákat vesznek föl a hamburgi háborús veteránok szövetségébe

BERLIN. Az angol megszálló hatóságok ismét tanujelét adtak annak, hogy nemcsak nem akadályozzák meg a fasizmus újjáéledését Németországban, hanem még támogatják is. Hamburgban engedélyt adtak a „Háborús veteránok szövetségének” megalakítására, mely szervezet hasonló azokhoz az acélszakosokhoz, akik anal idején Hitler uralomra jutását elősegítették. Az angol katonai hatóságok nem emelnek kifogást az ellen sem, hogy a veteránok szövetségébe volt SS katonákat vegyennek fel.

Dizsnóolban laktak egy amerikai konzervgyár néger munkásai

Feléledt a rabszolga-rendszer

NEWYORK. A Tass jelenti: A newyorki sajtó olyan eseményt közöl, amely igazolja, hogy a négerket rabszolgákként kezelik az Egyesült Államokban. A Michigan államban lévő egyik legnagyobb konzervgyár Délgeorgiában 228 néger munkást toborzott, akiknek jó fizetést és ellátást ígértek.

A 14-15 éves fiatal néger munkásokat az üzem birtokán

foglalkoztatták. Lakóhelyükként dizsnóolát bocsátottak rendelkezésükre, ahol csak piszkos szalma választotta el őket a dizsnóolától. Élelmezésük pedig alig különbözött attól, amit a dizsnóolnak adtak.

Napi 10 órát dolgoztatták őket és a beígért fizetés nagyrésztét munkaadóik a legkülönbözőbb ürügyek

alatt levonták, úgy hogy jóformán semmit sem kaptak. A fiatal néger munkásokat, akik közül számosan megbetegedtek, orvosi felügyelet nélkül hagyták. A becsapott munkások nagyrésze megszökött és pénz, kenyér és ruha nélkül Michigan állam városaiban koldulásból tengődik.

Művelődés

A mi szivünk

(Bemutató a Forum mozgóban)

A szovjet repülők életét és a szovjet repülőgépgyártást mutatja be a film. A nagy hővédő háború kemény próba elé állította a szovjet hadsereget és annak „szívét”, a repülő haderőt is. A repülőgépgyárak tervezői, mérnökei és munkásai szívet-lélekkel, fáradságot nem ismerve dolgoznak a jobb, erősebb és gyorsabb gépek előállításán. A szovjet pilóták újabb újabb harci módszereket dolgoznak ki, mind fokéletesebb taktikát gondolnak ki és alkalmaznak a gyakorlatban. A cél egy: a győzelem. A repülőharcban azé az előny, amelyik gyorsabban és magasabbra tud szállni. Kozarov, a szovjet repülőgépipítő, egy új típusú gép tervezését készíti el és felküzdi azos a biztonságához, amely illetékes dönteni afelől, hogy meg lehet-e kezdeni a gyártást. Dázasan várja a választ.

Bekészül közben a történetbe a szerelem is, amely — tulajdonképpen néhány évvel ezelőre kezdődött Olga és Szamuhin között, még diákkorukban. Szamuhin a légihaderő egyik kiváló pilótája, Olga pedig Kozarov műtermének rajzolója. Amikor megérkezik a válasz: „A „Villám”-típus gyártásához szorosan hozzákötődni!” — a válaszzal együtt jön a parancs, hogy Szamuhin kárpótáson az új gép berepülését fogja végezni. Bántja nagyon a harci pilótát, hogy őt „hátra” rendelik és kéri, a frontra való visszahelyezését. Olga megérti Szamuhinnal, hogy őt a rendkívüli feladatot a Haza parancsolja. Elérkezik az első próbarepülés és a „Villám” diadalmasan tör az ég felé. Szamuhin és Kozarov egymásután adják le a rádiójeleket: magasság 6000 méter, gyorsaság 800 kilométer... magasság 9000... gyorsaság 1020... és a magasság-, gyorsaságmérő mutatója egyre tovább lendül. Amikor elérik a 15.000 méter magasságot, a „Villám” már 1280 kilométer órákenti sebességgel száguld... egyszerűen kigyullad az egyik motor és a gép úgy zuhan le a magashól. A bemutató megmenekülnek. A haterőről egyre újabb és újabb szovjet győzelmek érkeznek és az új „Villám” annál lázasabb munkával készül. Végre elkészül a második, a fokéletesebb gép is, amely a régi hibáit javítva, meghódítja a magasságot és gyorsaságot. Birtokába veszi az eget.

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Strelchovky (Eminescu-u.), Danciu (Mihaj Viteazul-tér), dr. Dick (Marasesti-u.), Niedermayer (szerb-palota.)

„A Nemzeti Munkahelyen tökéletes együttműködés szelleme uralkodik a különböző nemzetek ifjai között...”

Morel Aimont, a hazatérő francia ifjú rohammunkások vezetője nyilatkozott benyomásairól

Az elmúlt délből utaztak át városunkon a hazájukba visszatérő francia-magyar és angol rohammunkások, akik a Bumbesti-Livazeni Nemzeti Munkahelyen országunk ifjúságával vállaltak dolgoztak a népi demokratikus államrendszerű Román Népköztársaság újjáépítéséért.

Az aradi állomáson a Romániai Demokratikus Ifjúság Országos Szövetségének aradi küldöttei, az Ifjúmunkás Szövetség küldöttei, az APACA üzemi építésében résztvevő aradi ötös számú rohammunkásbrigád és a különböző gyárak munkásifjúságának küldöttsége fogadták a külföldi rohammunkásokat.

A különböző népek ifjúsága lelkes éljenzéssel üdvözölte egymást, majd az aradi brigád tagjai rohammunkás dalt énekeltek, amelyre a francia rohammunkások a Marseillaise-szal válaszoltak. A francia rohammunkások vezetőjét, Morel Aimont kértük meg, mondjon valamit a Bumbesti-Livazeni Nemzeti Munkahelyen szerzett tapasztalatairól.

„A francia rohammunkások látva a munkahelyen uralkodó lelkes hangulatot, teljes erejükkel járultak hozzá a munkához — mondotta Morel Aimont. — A munkahelyen együtt dolgoztunk a román, lengyel, magyar és angol rohammunkásokkal és ki kell jelentenem azt, hogy a különböző nemzetek ifjai kö-

zött a legtökéletesebb együttműködés szelleme uralkodott és a legmelegebb barátság alakult ki.

Azt hiszem, hogy a francia ifjúmunkások jelenléte a Román Népköztársaság újjáépítésének munkájában csak elmélyítheti a két nép közötti kapcsolatokat. Visszatérve hazámra, következetes harcossá leszek a Román Népköztársaságban meghonosított népi demokratikus rendszernek, amely a legmesszebbmenő jogokat biztosítja az ifjúságnak” — fejezte be nyilatkozatát Morel Aimont.

A külföldi rohammunkásokat szállító vonat, a lelkes ifjúmunkások éljenzése közepette gördült ki az aradi állomásról.

Az Egészségügyi Szakszervezet fogász csoportja eddig tizenhat iskola 5473 tanulójának a fogát vizsgálta meg

A tanoncotthonokban hasonló vizsgálat volt

A népi demokrácia egészségügyi politikája egyre szélesebb vonalakban valósul meg a gyakorlatban. A kórházak és egészségügyi intézmények fejlesztése mellett egyik legfontosabb kérdés a gyermekek és az ifjúság egészségügye, amely jelentős lépésekkel halad előre. A kormány kitűnő egészségügyi politikájához alkalmazkodnak az egészségügyi szakszervezetek, amelyek hathatós munkával támogatják a minisztérium minden célkitűzését. Ezáltal az aradi egészségügyi szakszervezet fogászati osztálya fejt ki nagyjelentőségű tevékenységet. Megvizsgálják az összes aradi iskolánövendékek fogait, azokról leletet vesznek fel, majd egy most felállítandó fogászati ambulancián rendbehozzák az iskolások fogait. Ebben a mozgalomban az összes aradi fogorvosok és fogászok részt vesznek.

Eddig tizenhat iskola tanulóinak — 5473 diáknak — fogazatát vizsgálták meg és megállapították, hogy a diákok 90 százalékának rossz a fogak

A diákok fogvizsgálatát szeptemberben, az iskola év kezdete után folytatják és ezzel párhuzamosan kezdődik a gyógykezelés. Talán felesleges rámutatni ennek a mozgalomnak jelentőségére ma, amikor az orvostudomány rendkívüli fontosságát tulajdonít a fogak

egészségének. A múltban az iskolás gyermekek és diákok szüleinek túlyomó része nem volt abban a helyzetben, hogy gyermekének fogát kezeltesse. Ma a szülők részére ez a probléma megszűnik, — gyermekeik frissen kezelésben részesülnek.

Az aradi egészségügyi szakszervezet fogászati osztálya a tanoncok fogait is megvizsgálta és a kezelendőket különböző gyári fogászatokhoz osztotta.

Felállították Ujaradon fogászati rendelőt, ahol két orvos és két vizsgázott fogász dolgozik. A rendelőt az aradi fogászok szakszervezete saját erejéből rendezte be, mint ahogyan saját erejéből állította fel Aradon is az iskola-fogászati

Vasárnap az aradi Művészszakszervezet kulturegyüttésének előadása a Kulturpalotában

Az aradi művész-, író- és újságírószakszervezet művészei egy sikeres körúton voltak, ennek befejeztével Aradon tart két előadást a Kulturpalotában, vasárnap délután 5 és este 9 órakor. A művészei, amely körútnál sokat fejlődött, az „Új világ hajnalán” című, jól összeállított műsorral szerepel. Jegyeket elővetelben a főtéri Componés cégnél lehet vásárolni.

— **A MŰVÉSZ, ÍRÓ ÉS ÚJSÁGIRO SZAKSZERVEZET** szerdán, szeptember 1-én délelőtt 11 órakor a Savoy mozgó termében közgyűlést tart a szakszervezetek újjászervezésének negyedik évfordulójának megünneplésére. A gyűlés után művészi műsor következik. Megjelenés minden tag részére kötelező.

Dr. Boros Ernő
fogorvos
ismét rendel
Ep. Gr. Comsa ucca 11. szám.

URANIA 3, 5, 7 és 9 órakor
Ma premier!
Németül beszélő film. Velencében nagydíjjal kitüntetve.
Eivesszett remények
ANNE MARIE BLANC.
Gottfried Keller híres novellája után

OMNIA Kert mozi. Előadások: 3, 5, 7.15 és 9.15 órakor
Gyönyörű mesefilm a mesék országából.
Nyalogó hercegnő

CORSO Előadások 5, 7, 9 órakor

Ma egy új csehszlovák film, mely Velencében az I-ső díjat nyerte;

SIRENA

Egy szokatlan, mindvégig izgalmas dráma. Főszereplők: **M. Vasova, L. Bohac, M. Mauerova**

Főtéri jómenetelű fűszer- és csemege üzlet

elosztó kerülettel a város legforgalmasabb helyén, elköltözés miatt azonnal átadó.
Cím a kiadóban.

Az ötös számú rohammunkabrigáddal nem vallottak szégyent az aradi ifjúsági munkások...

46.476 munkaórával és 620 önkéntes munkaórával vettek részt az A. P. A. C. A. bukaresti üzemének felépítésében

Lelkes ünnepély színhelye volt szerdán délután a Vörös Zászló (volt Astra) gyár kulturterme, ahol az A.P.A.C.A. bukaresti üzem felépítésében résztvevő aradi ifjúsági rohambrigád tagjai ismertették gyári ifjúságkarsaikkal együtt munkájukat és a munkahelyen szerzett tapasztalataikat, utána pedig rövid művelődéstudással szórakoztatták az egybegyűlt munkásifjakat. Az ünnepséget az ifjúsági rohambrigádok indulója vezette be, amelyet a munkahelyről visszaért rohammunkások énekeltek el nagy tetszés mellett. Cheveresan Vasile, az Ifjúsági Szövetség második körzetének felelőse ismertette a gyűlés célját, majd a rohammunkás brigád nevében Iercusan Petru vázolta a brigád munkáját. Beszédében rámutatott arra, hogy

az aradi ötös számú rohammunkásbrigád 46.476 munkaórát végzett az üzem felépítésénél munkálatainál, ezen kívül a brigád tagjai 620 önkéntes munkaórával járultak hozzá az építkezéshez szükséges anyagvagonból való kirakásához.

A 46.476 munkaóra alatt rohammunkások 1009 köbméter földet ásak ki, 1040 cementvagon készítették, 30.000 églát helyeztek el, 2300 négyzetméter területet ástak fel és 580.000 kilogramm anyagot raktak ki vagonokból. Iercusan Petru hangsúlyozta, hogy az aradi rohammunkásbrigádot olyan munkára is felhasználják, amelyeknek elvégzése különleges figyelmet és tudást kíván meg. Munkájukkal az aradi

rohammunkások nagy mértékben járultak hozzá az üzem elkészítéséhez.

A nagyjelentőségű építmunkán kívül a brigád tagjai szellemi tudásukat is fejlesztették.

A munkahelyen eltöltött idő alatt a brigád negyvenöt plenáris gyűlést rendezett, amelyek jelentősen járultak hozzá az ifjú rohammunkások szellemi és politikai fejlődéséhez. Iercusan Petru hangsúlyozta, hogy a

munkahelyről hazatérő rohammunkások fokozott tudással tértek vissza a munkahelyről. A politikai munkán kívül kulturális munkában is résztvettek az ifjak. Rámutatott arra, hogy

az aradi ötös brigád a munkahelyen kívül úgy a kulturális munkában, mint az építmunkában.

A brigád tagjai közül egy nyerte el a „rohammunkás vezető”, három a „rohammunkás utörő” és tíz a

„kitüntetett” minősítést. Ezenkívül a brigád tagjai közül résztvettek az egészségügyi tanfolyamon is. Iercusan Petru tapssal fogadott beszédjét a Román Népköztársaság és a Román Munkáspárt eljenzésével fejezte be.

Ezután ismét Cheveresan Vasile szólott a Vörös Zászló-gyári munkásifjak nevében rámutatva arra, hogy

a gyári ifjúsági munkások is lettek részesei az ország ujféltésének munkáiból, amennyiben 5000 óra utjéti munkát végeztek a közelmúltban.

Beszédje végén kötelezettséget vállalt a gyár ifjúsági munkásai nevében, hogy a jövőben is a legnagyobb lendülettel veszik ki részüket a munkából. Ezután a rohammunkások művészi műsor keretében mutatták be a munkahelyen végzett kulturális munkájuk eredményeit. Az előadott műsorokból a rohammunkások és lendülete sugározta a teljes hallgatóság felé.

Megjelent a középfokú iskolák működését szabályozó kormányrendelet

Az osztálylétszám felét a dolgozó gyermekeinek biztosítják

A Hivatalos Lapban megjelent a közoktatásügyi minisztérium rendelkezése a középfokú iskolák működéséről. A rendelet szerint a gimnáziumok, pedagógiai iskolák és műszaki iskolák négy évből állnak és ezek az osztályok a VIII-XI számozást viselnek, míg a többi csoporthoz tartozó iskolák osztályainak számozása I-IV-ig terjed. Aki tehát az első négy kötelező elemi iskolai osztályon túl megy, voltaképpen már középiskolai előkészítő tanulmányt végez. A VII osztály elvégzése után a tanulók liceumokba, pedagógiai iskolákba vagy műszaki, illetve szakmai középiskolákba irathatók be. A diákok száma osztályonként nem haladhatja túl az ötvenet csak a pedagógiai és műszaki iskolák ál-

líthatnak fel párhuzamos osztályokat. Kivételesen megengedik párhuzamos X és XI osztályok működését, amíg a régi gimnáziumokból átjött tanulók befejezik tanulmányukat. A liceumok VIII osztályában a felvételi vizsgák után a

helyek öven százalékát a kollektív munkaszerződés alapján dolgozó munkások, szegényparasztoi és szakszervezetbe tartozó szegény köz- és magántisztviselők gyermekeinek tartják fenn.

A középiskolák felvételi vizsgaanyaga

A miniszteri rendelet a továbbiakban részletesen meghatározza a különböző iskolák felvételi vizsgaanyagát. Ez az anyag a következő:

Liceumok: írásbeli dolgozat: román nyelv és számítás; szóbeli: román nyelv, Románia történelme, Románia földrajza, a Román Népköztársaság Alkotmánya, mennyiségtan, természetrajz és kémia, fizika.

Pedagógiai iskolák: írásbeli dolgozat: román nyelv és román történelme; szóbeli: román nyelv, Románia történelme, Románia földrajza, a Román Népköztársaság Alkotmánya és mennyiségtan, gyakorlati dolgozat, zene.

Technikai, mezőgazdasági és erdőgazdálkodási iskolák: írásbeli dolgozat: román nyelv, román történelme, természetrajz (anatómia és egészségügyi alappfogalmak) valamint vegytani alappfogalmak. Szállítás- és közlekedési műszaki iskolák: írásbeli vizsga: román nyelv, Románia földrajza, Románia történelme, mennyiségtan és fizika (géptan, elektromosság és hőtan); gyakorlati vizsgák: rajz.

Tervezési műszaki iskolák: írásbeli vizsga: mennyiségtan; szóbeli: román nyelv, Románia történelme, mennyiségtan és fizika (géptan,

elektromosság és hőtan); gyakorlati vizsga: rajz.

Kereskedelmi műszaki iskolák: írásbeli: román nyelv, szóbeli: román nyelv, a Román Népköztársaság Alkotmánya, Románia földrajza, Románia történelme és számítás.

Kormányzati és közigazgatási műszaki iskolák: ugyanazok a vizsgák, amelyek a kereskedelmi műszaki iskolákban, kivéve a mennyiségtant, csak alapszereket követelnek.

Sport műszaki iskolák: írásbeli vizsga: nincs; szóbeli: román nyelv, Románia történelme, Románia földrajza, a Román Népköztársaság Alkotmánya, anatómia és egészségügy; gyakorlati vizsga: testnevelés.

Szakmai műszaki tanintézmények: írásbeli vizsga: nincs; szóbeli: román nyelv, Románia történelme, természetrajz, egészségügy.

Figyelem!

A CDE ifjuság szombaton aug. 28-án, délután 5 órakor

konferenciát

rendez a CDE Episcop. Grig. Comsa-u. 22. alatti helyiségében, amelyre meghívja Arad zsidó ifjuságát.

Bergmann Gyuszi

beszél Izrael állam helyzetéről Gozsánzski beszéde alapján.

Hirdessen

Aradban

Az „Aradu” állami áruház is közzétette a leszállított árakat

Három hónap alatt gyors fejlődésen ment át az első aradi állami üzlet

Nagyszabású áruszállítási bejelentés hirdette augusztus 23-án a felszabadulás negyedik évfordulóján, hogy a kormány egyik legfontosabb feladatnak tekinti a tömeges életszínvonalának megjavítását. A nagykiértékesítésű áruszállítás kapcsán

az aradi „Aradu” állami áruház kirakataiban is megjelentek az olcsóbb árak.

Az áruház fontosabb cikkeinek új árait itt soroljuk fel, zárójelben pedig közöljük a régi árakat:

Covercot zeig 540 (575), Mistoria zeig 560 (590), zefir I. 200 (240), chiffon 440 (550), 765 (900) és 880 (1100), raye grad 360 (400), karton 250 (240), delén 230 (260), csehszlovák karton 70 centiméter széles 270 (200), 80 centiméter széles 300 (325).

Az „Aradu” állami áruház három hónapi működése során több, mint 180 millió lei

forgalmat bonyolított le. Ezen idő alatt 100 ezer vásárlót szolgált ki és több, mint 500 ezer méter árut adott el.

Az áruház nagyban eladási osztálya is szépen fejlődik. Naponta 60-80 vidéki szövetkezetet és pontüzletet szolgál ki. A közeljövőben megkezdik a magánkereskedelmi üzletek kiszolgálását. Az Aradu hatalmas tevékenységére jellemző, hogy az ország különböző áruháza között három és fél millió méter csehszlovák textilárut osztott ki.

Az „Aradu” 85 alkalmazottal kezdte el működését, de a gyorsütemű fejlődés következtében személyzeti keretét is növelnie kellett.

Ma már 160 alkalmazott dolgozik az Aradu állami áruházban, ahol az együttműködés az igazgatóság, a tisztviselők és a kiszolgáló valamint raktári személyzet között példásnak mondható.

„Teremtő és építő munkára kell nevelni gyermekeinket...”

Az MNSz vendégül látta a tíznapos tanfolyamon résztvevő magyar tanárokat és tanulókat

A megyei és városi magyar tanító tagjait a tíznapos tanfolyam befejezése után az MNSz szervezete vendégül látta. Az első felköszöntőt Berthe Nándor gimnáziumi igazgató tartotta és hálaátfejezést mondott a román Munkáspártnak, valamint az MNSz-nek, hogy módot adott a tantestületnek, hogy ezen az értékes előadássorozaton résztvegyen, ahol nagymértékben fejlesztette tudásbeli ismereteit. Rudas Aladár kultúrfelelős az iskolán kívüli nevelés fontosságát vázolta, amely a jövőben a tanügyi kar tagjaira hárul. Kiemelte beszédében a Román Munkáspárt és a kormány célkitűzéseit a népi kultúra fejlesztése érdekében s egyben

arra kérte a jelenvöltek, hogy olyan gyermekeket neveljenek, akik méltó és hasznos tagjai legyenek a szocialista társadalomnak.

Schmidt Lajos, az MNSz megyei titkára arra hívta fel különösen a vidéki tanítókat, hogy kapcsolódjanak be a vidéki csoportok munkájába, segítsenek az MNSz mozgalmának fejlődésében, tanítsák és oktassák a vidéki csoportok vezetőit,

hogy az MNSz politikai és társadalmi szempontból minél sikeresebben feleljen meg az új idők követelményeinek.

Ezután Kővágó Mihály, az MNSz arad megyei szervezetének elnöke szólt az egybegyűltekhöz:

— Az elvégzett tanfolyam igen nagy jelentőségű — mondotta Kővágó Mihály. — A népi demokrácia azt akarja, hogy a tanítás teljesen a nép szolgálatában álljon, nem mint a múltban, amikor ahhoz csak a kiváltságos osztálynak volt joga. A jövőben nem a butaság és sötétség kell legyen a tanítási elv, hanem a felvilágosodás tisztasága, az új világnak szelleme.

Ezenkívül a tanítóknak be kell kapcsolódni az MNSz mozgalmába teljes erejével, részt kell vennie az UFDR mozgalmában is. A ma tanítójának példás életet kell élni és olyan magatartást kell tanúsítania, amely miatt ne kelljen szégyenkeznie. A tanítóknak és tanároknak arról kell gondoskodniuk, hogy a Román Népköztársaságnak kulturálisan felemelkedett polgárai legyenek.

Az egész világon — a Szovjetunió kivételével — csak nálunk van nemzetiségi egyetem. Ez nincs meg a magát demokratikusnak nevező Amerikában sem.

Ezért a nemes baráti gesztusért csak úgy lehetünk hálásak a Román Népköztársaságnak, ha dolgozunk és harcolunk a Román Népköztársaság boldogulásáért és felvirágztatásáért. Ki kell lépni az elszigeteltségből és a nemtörődömségből. A teremtő és építő munkára kell nevelni gyermekeinket, a testvériség szellemét kell beleoltani szívükbe, hogy ne ismerjék a gyűlöletet. Ez a tanfolyam rávezette a helyes útra a hallgatókat, amelyen járniuk kell. Azt várjuk a tanítóktól, hogy építőmunkát folytasson és szívvel-lélekkel kapcsolódjék be az ország újjáépítési munkájába.

Végül Killin Sándor tanfelügyelő tette fogadalmat a tanítóknak, hogy a tanfolyamon tanultakat elviszik a nép közé. Hangoztatta, hogy a tanítóknak a jövőben mindent megtesz, hogy méltó legyen az új idők haladó szelleméhez.

SPORT

Gazdag és változatos a heti futball-műsor

A heti labdarugóműsor Aradon már szombaton kezdődik és pedig C-ligás derbivel, amelynek keretében az AMTE-Astra és a CSCA (volt Gloria) mérkőznek 5 órai kezdettel a Gloria-pályán. Ezen a mérkőzésen számított tribünjegyeket adnak ki és a kedvezményes jegyeket csak a díjfizetésekkel rendelkező igazolványokra bocsátják ki. Vasárnap délelőtt ugyancsak a Gloria-pályán az Indagrara-IMS Hunedoara C-divíziós meccset játszik, míg délután az ITA-stadionban lesz érdekes műsor. Ez a program délután 3 órakor a mezítlábas törpebajnokság döntőjével kezdődik, amelyen az ITA-fonóda és a Banatul találkoznak, majd 4 órakor kézilabdamerkőzéssel folytatódik és 5 órakor kerül sor az A-liga első aradi mérkőzésére, az ITA-Politehnica meccsére. Mindezeket kivül a kerületi bajnokság elsőosztályában, valamint a másodosztály B-csoportjában teljes forduló játszanak a csapatok és a részletes műsor, valamint híródelegálás a következő:

Szombat, Gloria-pálya: Délután 5 óra: AMTE-Astra-CSCA (v. Gloria), bíró Steiner (Temesvár), határbírók Varga, Vagalau.

Vasárnap, Gloria-pálya: Reggel 9 órakor: Aradi városháza-Temesvári városháza, bíró Burdan, határbírók Russu Dumitru, Demian. Délelőtt 11 óra: Indagrara-IMS Hunedoara, bíró Codat, határbírók

Oprita, Volentir.

ITA-stadion: Délután 3 óra: ITA-fonóda törpe-Banatul törpe, bíró Manea, határbírók Macea, Reinhardt. Délután 5 óra: ITA-Politehnica, bíró Sandu Grigore, határbírók Russu Ioan, Szegő M. **Unirea-pálya:** Délelőtt 11 óra: Fulgerul-Vointa, bíró Risztin, határbírók Serb A., Szegő V. Délután fél 5 óra: Unirea Arad-Frontiera, bíró Morócz, határbírók Stoenescu, Bosneac. **Titanus-pálya:** Délután fél 3 óra: Teba-Soimii Pankota, bíró Crisan, határbírók Medve, Costea. Délután 5 óra: Transilvania-Soimii Lippa, bíró Tarau, határbírók Coliban, Ilin. **Kisjenői-pálya:**

A heti B-liga forduló esélyei

Az első fordulóhoz hasonlóan, a második fordulóban is bizonytalan kimenetelű játékok lesznek a B-ligában. Az aradi B-ligás csapat Resicán vendégszerepel, ahol a jelenleg sereghajtó Metalochimic lesz az aradiak ellenfele. A második forduló esélyeit alábbiakban boncolgatjuk:

Resicán a Metalochimic-CFR Arad mérkőzésén az aradi csapatnak nem kell alárendelt ellenfél szerepét betöltenie, ha azonban úgy játszik, mint a legutóbbi mérkőzéseken, úgy aligha szereshet pontot. Mégis reméljük, hogy a CFR meg-

Délután 4 óra: Patria-Tricolor, bíró Höhn, határbíró Bakai. **Pécskai-pálya:** Délután 5 óra: Virtutea-Hadsereg (Arad), bíró Schneider, határbíró Kolarov. **Kisszentmiklósi-pálya:** Délután 5 óra: Banatul-ATE-SFP, bíró Bucsa, határbírók Rasca, Pinte. **Astra-pálya:** Délután háromnegyed 5 óra: AMTE-Astra B-Rovinei AC, bíró Joja, határbírók Sporea, Mih. **Gáji-pálya:** Délután 5 óra: Gaiana-CSCA II, bíró Jantó, határbírók Zevelcuta, Popovici. **ITA-gyári pálya:** Délelőtt fél 10 óra: ITA II-Vulturul, bíró Schwartz, határbírók Cismas, Achim. **Mosóczi-telep:** Délelőtt 9 óra: CFR II-Indagrara II, bíró Karlich, határbírók Oprita II, Barabas. **Glogováci-pálya:** Délután 5 óra: Progresul-Dinamo, bíró Pantea, határbíró Supran. **Körösbököny-pálya:** Délután 5 óra: Sebisana-Crisul, bíró Bozgan.

embereli magát és 3:2 arányban győz.

Nagyváradon a bukaresti Dinamo B) vendégszerepel és a nagyváradi vasutasok valószínűleg megszerzik a pontokat. Jólátunk is 2:1 a nagyváradi CFR javára.

Marosújváron a Solvay-Mineral meccset játszik le a második fordulóban és a vendégcsapat jobb együttes, amelynek idegenben is győznie kell. Tippünk 2:0 a Mineral javára.

Szatmáron a helyi vasutasok turnusverini kollégáikkal mérik össze erejüket és itt szép küzdelem

után döntetlen eredményt várunk. Jólátunk is 2:2.

Temesváron a CAMT a brádi Mucával csap össze a pontokért és a két jóképességű csapat találkozásától a hazai pályát élvező CAMT-ot tartjuk esélyesnek. Tippünk 4:2 a CAMT javára.

A kolozsvári Dermata a Surianult keresi fel otthonában és az elmúlt vasárnap látottak alapján a Dermatanak elsőrendű esélyt kell adjunk. Jólátunk 4:1 a Dermata javára.

Végül Nagybanán a B-ligás csoport két kitűnő együttese, a CSM Nagybanán és az aranyosgyéresi Sodronyipar mérkőzik és bizony kettőjük küzdelmének győztesét nehéz megjósolni. Mégis azt hisszük, hogy a Sodronyipar 1:0 arányban legyőzheti nagy ellenfelét.

Két aradi atléta az országos bajnoki versenyen

Az országos atlétikai bajnoki versenyt szombat-vasárnap bonyolítják le Kolozsváron és azon két aradi versenyző vesz részt és pedig Heinrich a magas és távolugrásban, valamint Mentzer az 1500 méteres síkfutásban. Az aradi atléták sikeres szereplése remélhető.

Rádióműsor

Szombat, augusztus 28.

BUKAREST. 6: Hírek, 6:15: Hangmezek, 6:30: Magyar nyelvű adás, 7: Összefoglaló hírek — 7:05: Hangmezek, 7:15: Hírek orosz nyelven, 7:33: Változatos zene, 13: Vizálási jelentés, 13:02: Hangmezek, 13:25: Sajtószemle, 13:30: Kézzongorás hangverseny, 14: Hírek, 14:15: Hangmezek, 14:25: A hadsereg felőrája, Rádió Románia Libera, 14:30: Magyar nyelvű adás, 15: Időjárásjelentés, 15:03: Műsorismertetés, 18: Zenekar, — 18:45: Kultúrsemle. 19: Opera és operett-részletek, Rádió Románia 19: Magyar nyelvű adás, 19:30: Hangmezek, 20: Hírek, 20:15: Könnyű román zene, 21: Belpolitikai kommentárok, 21:10: Csajkovszki: „Moscova”, 21:30: Sporthíradó, 21:40: Hegedű, 22: Hírek, 22:15: Hangmezek, 22:25: Hírek orosz nyelven, 22:30: Énekettő, 22:50: Szórakoztató zene, 23:30: Hírek, 23:35: Szórakoztató zene folytatása, 23:50: Román népzene.

BUDAPEST. 5:30: Hajnali muzsika, 6:30: Falurádió, 6:45: Reggeli torna, 7: Hírek, 7:20: Reggeli zene, 8: Közéleti helyzetkép, 8:15: Délelőtti muzsika, 9: Hangverseny, 10: Hírek, 12: Hírek — 12:15: Asztali muzsika, 13: Elbeszélés, 13:15: Magyar nők, 14: Hírek, 14:15: Történelemhamisítók, 14:30: Jazz-együttes, 15:15: Caruso énekel, 15:30: Az ifjuság hangja, 15:55: Műsorismertetés, 16: Társbérlet, 16:15: Gyermekhangverseny, 16:45: Munka után, 17: Hírek, majd a műsor folytatása, 18:10: Magyar Patnasszus, 19: Nyári alkony, 19:45: A falu hangja, 20: Hírek, sporthírek, 20:35: Nyári alkony folytatása, 21: Hangos heti híradó, 22: Hírek, 22:25: Szimfonikus tiszta, 22:40: Rádiószínház: Különös testamentum, 24: Hírek

„A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozata Doncea Constantin elvtárs elhajlásaira vonatkozóan”

A „Scanteia” tegnapi számában a fenti cím alatt jelent meg a RMP Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozata Doncea Constantin argesi képviselő, Bukarest helyettes főpolgármestere párttaghoz nem méltó magatartásának ügyében. A Központi Vezetőség Politikai Irodájának határozatát a Scanteia-ban megjelent szöveg alapján alábbiakban közöljük.

„A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodája megvizsgálta Constantin Doncea tevékenységét Bukarest Törvényhatóság Előjáróságán és máshol és ugyanakkor vizsgálat alá véve az 1944—1948 közötti időszakban kifejtett tevékenységét, megállapította, hogy minden neki adott segítség ellenére Doncea elvtárs semmiféle erőfeszítést nem tett súlyos hibáinak és elhajlásainak felszámolására.

Azon az ülésen, amelyen tevékenységéről tárgyaltak, Doncea elvtárs is résztvett, ezáltal megkapta azt a lehetőséget, hogy állást foglaljon a Politikai Iroda reá vonatkozó bírálatának tekintetében.

A tárgyalásokból a Politikai Iroda az alábbi következtetéseket vonta le:

1. — Doncea Constantin elvtárs számos esetben súlyosan letért a Párt politikai irányvonaláról.

Doncea elvtárs mindegyre jobban eltávolodott a munkásosztálytól, amelynek soraiból származik, elszigetelte magát a Párttól, megszegte a pártfegyelmet, míg az éberség rendszeres hiánya következtében úgy társadalmi, mint politikai szempontból a munkásosztállyal és a Román Népköztársasággal szemben ellenséges polgári elemekkel vette magát körül.

Kifejezve e köréje seregülő elemekkel az együttműködést, Constantin Doncea elvtárs mindegyre jobban eltávolodott az osztályharc vonatkozású és beleértve a polgári elemekkel való elvtelen együttműködés mocsarába.

Az utóbbi időben kifejtett egész politikai működésén végigvonul a Párt vezető szerepének tagadása és a Román Munkáspárt szerveinek kizárólagi egyénieskedésre jellemző lebecsülése.

2. — A fővárosi Előjáróságán kifejtett tevékenységében és azt megelőzőleg a Népi Demokrácia Frontja Ilfov-megyei Bizottságában, valamint argesi képviselői minőségében Constantin Doncea elvtárs folytonosan a Párt szervezeteitől való elszigetelődés törekvésével tanúsította megkísérelt, hogy a Párttól teljesen függetlenül, a Párttól való kapcsolatok nélkül dolgozzék, megkísérelve lealacsonyítani a Párt szervezeteit.

Más elvtársakkal való kapcsolataiban Doncea elvtárs — gögtől és nagyravágyástól meggrészedve — áthágta a Párt belső demokráciájának szabályait, megsértette azoknak a belső méltóságérzetét, akikkel együtt dolgozott, sőt a tettelegességig is elment, ami összeférhetetlen a munkásosztály Pártjának erkölcsével.

Doncea elvtárs elutasította a munkásosztály kebeléből kiemelkedő fiatal tehetséges elemeket és magát tisztességtelen és ellenséges, a tisztogatás során eltávolított és debl-

káltak soraiból kikerülő elemekkel vette körül.

Constantin Doncea elvtárs úgy elméleti, mint gyakorlati téren több ízben kifejezte lebecsülését a munkásosztály és a soraiból kiemelkedő elemek iránt és kifejezte megbecsülését a polgárság rothadt klikkjei iránt.

3. — Miközben Pártunk abból a lenini—sztálini tanításból indul ki, hogy a Román Népköztársaság csak az iparosítás, nevezetesen a szocialista nehéz kohászati, fém-, petróleum- és bányászati ipar megalkotása és fejlesztése révén tudja biztosítani országunkban a szocializmus építését és bőséges életet teremteni mindazok számára, akik dol-

goznak, Doncea elvtárs anarhikusan önhatalmulag átvágva a Párt irányvonalát, a Kommunista Párt 1945 októberi kongresszusának és a Román Munkáspárt 1948 februári kongresszusának határozatait, egyéni pártellenes irányvonalat teremtett magának azáltal, hogy a jelenlegi viszonyok között felesleges, látványos építkezésekre költséget, olyanokra, amelyek csak önszemélyének népszerűsítését célozták.

4. — A Párt gazdasági vonalának alkalmazásánál C. Doncea elvtárs a főváros helyettes főpolgármesteri székébe történő kinevezése után — amely megbízatást Pártunk Központi Bizottságától kapta — többek között elfogadta a Központi Bizottság útmutatásait és sikerült bizonyos mértékben feljavítani a főváros élelemellátását, valamint végrehajtania egyes városfejlesztési munkálatokat.

Későbbben azonban és főként az

utolsó hónapokban, mindegyre eltávolodott a Párttól, nem követte a Párt vezetőinek útmutatásait és áttért a rendszertelen, tervszerűtlen munkára. Hatalmas összegeket fektetett szükségtelen beruházásokra ebben az időszakban, anélkül, hogy erre a felettes hatóságoktól engedélyt kért volna és figyelembe vette volna Bukarest dolgozóinak érdekeit.

Midőn a lakáskérdés megoldása állandóan foglalkoztatja a Pártot és a kormányt, C. Doncea elvtárs a felettes hatóságok előzetes engedélye és beleegyezése nélkül épületeket bontatott le, hogy sugárutakat építtethessen és mezőgazdasági területeket luxushelyek felé vezető utakká változtatott át.

Igy hatalmas összegeket költött, amelyek nem szerepeltek Bukarest polgármesteri hivatalának költségvetésében és amelyeket a városi üzletek árkülönböztetéséből teremtettek elő, ahol az árak továbbra is magasak voltak, holott az állami és magánüzletek árai érezhetően csökkentek.

(Befejezése következik)

A darwinizmus szerepe a társadalomfejlődési elmélet alakulásában

Haranghy László, a marosvásárhelyi egyetem tanára nagyon értékes és érdekes előadást tartott csütörtök délután, az MNSz rendezésében.

A volt Savoy mozgó terme színiüléssel megtelt az érdeklődőkkel, amikor az emelvényen megjelent Haranghy tanár, Kővágó Mihály MNSz elnök és Wiener dr. kíséretében. A közönség üdvözlő tapsa után Wiener dr. rövid szavakkal üdvözölte a vendég előadót, majd Haranghy László megkezdte előadását. Bevezető szavaiban elmondta, hogy előadásának nemcsak természettudományi, de politikai célja is van. Az ember és az az megelőző világ keletkezésével, már a vallási mítoszok is foglalkoztak. De a valóságot feltáró, a tudományos kutatásokon és kísérleteken keresztül bizonyított elmélet csak az elmúlt században alakult ki. Ennek az elméletnek egyik kiemelkedő alakja Darwin volt, aki eredetileg orvosnak készült, de mivel nem érzett kedvet az orvosi hivatáshoz, pappá képezte ki magát. Végül is tudós lett belőle. Mint ilyen volt részt egy évekig tartó expedícióban és az itt szerzett tapasztalatok alapján alakult ki benne az az elmélet, amelyet nevével darwinizmusnak neveznek.

Darwin előtt Linné foglalkozott tudományos alapon a fajok eredetével, de még ő is azt állította, hogy a fajok eredetiek és változatlanok. Darwin elmélete a fajok keletkezéséről és a létért való küzdelemnek a fajok kiválasztódására gyakorolt hatásáról, nagy fejűtést keltett és a tudósok egy csoportjából heves ellenállást váltott ki. A természettudományban valószínűs forradalom volt. A különböző állatok és az ember fejlődéséről — a darwini elmélet alapján — tartott előadást, vetített képekkel bizonyította és tette még könnyebben érthetővé az előadót. Ugy, hogy még a természettudományokban járjanak is könnyen megérthették.

Haranghy tanár előadásának igen érdekes és értékes része volt az, amikor rámutatott Darwin elméletének helyes és helytelen állításaira. Az a darwini tétel, hogy „a fajok keletkezése a fejlődés következménye”, helytálló és hebizonyított. Ellenben a létért való küzdelemnek, a fajok átalakítására gyakorolt befolyása, amelynek Darwin nagy jelentőséget tulajdonított — megdőlt. Több tudós, kísérletekkel bizonyította ennek téveségét, míg végül Timirjaszev orosz tudós megállapította, hogy a természetes fejlődésben létért való küzdelem nincs, csak létért való verseny van. Ez azért is bír nagy fontossággal, mert a múltban akad tudós, de még több politikus, aki Darwinnak ezzel a tétellel igazolva és támasztotta alá a háborúnak létjogosultságát és szükségességét. Ezen alapul például Maluz „tana”: A háboru szükséges rossz, mert máskülönben az emberek annyira elszaporodnának hogy a föld nem lenne képes eltartani. Voltak, akik a gyermekhalandóság csökkentésére irányuló mozgalmakat kárhoztatták, szintén az előbbi okból.

Darwin felfedezése nem csak az állati és ember biológiai fejlődésének — vagyis csak a természettudománynak — szempontjából volt nagyjelentőségű, hanem a társadalomfejlődés elmélet kialakulásában is forradalmi hatás váltott ki. Darwin tételét Marx, Engels és Lenin is kiértékelték és alkalmazták a társadalomfejlődés folyamatára. Az előző felolvasat néhány idézetet. Rámutatott arra, hogy például Engels szerint Darwin súlyos csapást mért a természet metafizikus szemléletére, mert hebizonyította, hogy az egész jelenlegi szerves világ, növények és állatok, tehát az ember is, olyan fejlődési folyamat eredménye, mely millió évek óta tart.

Más fontosabb idézetek:

Lenin: „Darwin véget vetett annak

a felfogásnak, amely szerint az állati fajok és az ember között semmiféle kapcsolat nincs. Ő volt az első, aki a biológiát szigorúan tudományos alapokra helyezte és megállapította a fajok fejlődését, valamint lezámazási viszonyait.”

Marx: „Az ember jellegzetes emberi tulajdonságai aától az időtől erednek, amióta ahelyett, hogy csak saját tevével hatna a természetre, ezt társadalmilag előállított eszközökkel teszi.”

Végül Engels, amikor a munka szerepéről, — a majom emberré válásának folyamatáról — ír, klasszikus rövidséggel állapítja meg: „Mind az ember, mind a társadalom eredetét a munkának köszönheti.”

Igy válik a természettudomány az emberi társadalom igazi érdekében folytatott politika eszközzé. Az a társadalmi rendszerünk irányja ellen emelt vád, hogy az értelmiségiekre és a tudomány embereire nincs szükség, valótlán. Mert ez a társadalom nem csak hogy megbecsüli a tudományt és a szellemi munkát, hanem csakis ebben a társadalomban fejlődhet igazán a tudomány az emberiség hasznára — fejezte be beszédét Haranghy László egyetemi tanár, a közönség színi nem akaró tapsa közben.

Utána Kővágó Mihály elnök köszönte meg az MNSz nevében az előadást, amelynek végén a közönség értékes tanulással gazdagodva távozott. Lehetetlen itt meg nem jegyezni, hogy az előadás értékével és színvonalával ellentétben állott a közönség egy részének viselkedése, mer jól lejt az előadás a kitűzött időnél husz perccel később kezdődött, még utána félórával is érkeztek emberek, amit az ideoda tologatott székek zarából még a sötétben is meg lehetett állapítani. Ezzel nem csak pontatlanságukról tettek tanúságot, de felelőtlen viselkedésükkel zavarták az előadást.

Apróhirdetés

- KERESEK** kétszobás fürdőszobás lakást a motorállomás közelében. Címeket a kiadóba kérem. 7157
- FÉRFI** fehérnemű szabás, varrótanfolyam kezdőknek és haladóknak szeptember 1-én. Gyulay Elena varroda, Köztársaság útja 71. 7155
- MODERN** furniros dió kombinált szobabútor eladó. 29 Decembrie 9 (Haszinger-ucca). 7191
- ELVESZETT** a Kőrösi utcában egy aranylánc medállal. Mivel egy régi emlék, becsületes megtalálót kérem adja le jutalomért a kiadóhivatalban.
- DEAKLEANYT** veszek teljes ellátásra. Palcu, Avram Iancu tér 3. II. em. 7206
- JÓKARBAN** lévő világos hálószoba matraccal olcsón eladó. Cím: Reclama, Eminescu 4. 7207
- MODERN** Lengyel-féle diófaebédő és márkás képek eladók. Dragalina-út 14, ajtó 1. 7197
- ZONGORA**, kereszthúros, rövid, eladó. Cím a kiadóban. 7198
- KUKORICA**-morzsolót megvételre keresek. Doamna Balasa 100. 1-3 között. 7199
- FÜSZERÜZLET** a főúton elosztóval azonnal átadó. Cím a kiadóban. 7200
- REMINGTON** portable írógép olcsón eladó. Cím a kiadóban. 7201
- GÖRÖGKATOLIKUS** templom környéki szoba-konyhás lakásomat elcserélném hasonlóval. Teba vagy Cukorgyár környékén. Cím a kiadóban. 7203
- ARAGÁZ** tartályt sürgősen megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérem. 7204
- ELADÓ** egy darab javított Mabilie rendszerű borsajtó, 140 literes, 1 darab Kühne-féle szőlőzúzógép, 27 cm-es hengerekkel és 1 darab 2000 (kettőezer) literes víztartály vaspléhfedővel, esetleg dupla deszka téli burkolattal. Bánhidya Sándor, Simandul de Jos, Arad-megye. 7205
- „MODERN” SCHULHOF KÖLCSÖNKÖNYVTÁR ÁTKÖLTÖZÖTT**
- „ARDEALUL” SANDOR FERENC KÖNYVKERESKEDÉSBE**
Köztársaság útja 88. (Prefektúrával szemben).
- VARRÓGÉPET**, kerékpárt, patéfont veszek. Kerékpárzománcozás 500 lej. Smbura, M. Averescu 12.
- GAZDALKODASHOZ** alkalmas helyem van, megfelelő tőkével társat keresek. Címeket Reclamához, Eminescu 4. 7208
- RABICLAPOK**, 200 darab, használt állapotban olcsón eladók. Érdeklődni Matei Corvin 1, házmaster-nél. 7209

Az amerikai munkásság széles rétegei sorakoznak föl Wallace partja mögött

MOSZKVA. A Trud című szovjet lap részletes tájékoztatót ad a Wallace elnöklése alatt működő amerikai haladó pártokról és rámutat hogy ez a párt a demokrata és közársasági pártokkal való elégedet-

lenségéből született. Wallace partja — írja a Trud — imperialistaelles és fasiztaelleges és mögötte az amerikai munkásság széles rétegei sorakoznak fel.

További 507 inkorrekt pénzügyi tisztviselőt bocsátottak el

BUKAREST. A pénzügyminiszterium folytatja a tisztviselői keretek megtisztítását a régi korrupció elamektől. Rendeletileg most további olyan 507 tisztviselőt komprimálak, akiknek beigazolódott tisztségtelen ténykedése. Az elbo-

csátott pénzügyi tisztviselők között van Panai Ion, az aradi pénzügyigazgatóság szolgálati főnöke és Glogoveanu Gligore, ugyancsak aradi szolgálati főnök, aki a temesvári köznevelési teljesített szolgálatot.

Gyűjtési hetet rendeznek Aradon a temesvári egyetem klinikája javára

A felszabadulás után Romániában három egyetem létesült: Craiován, Marosvásárhelyen és Temesváron. A három egyetem közül a temesvári-

ROMCEREAL keres azonnalra az Aradi Siloz részére egy siloz főnököt (felső Ipariskolai végzettséggel), 2 lakost, 1 ácsot, 1 villanyszerelőt. Érdeklődők forduljanak a ROMCEREAL Agenciához Arad, Köztársaság útja 80. HATSCHERK ARTHUR ügyvédség, Néphadsereg útja 17. 750.000: körüli hátrómlakásos luxusvilla; 380.000: azonnal elfoglalható marospart magánvilla; 300.000: négyszobás, fürdőszobás nagykeres családi ház; 250.000: pernyavai fürdőszobás kertes ház; 225 ezer: azonnal elfoglalható összkomfortos központi kétszobás.

EPERPALÁNTÁK eladók, legnagyobb gyümölcsű, 4 lej darabja. Rózsák, gyümölcsfák szemezését vállalom 10 lejért darabját. Zelenák, Buzsák, Mircea Voda 32.

FOTELOK eladók. Republicei 27. Színház-épület, III. em. Dr. Nedelen. 7217

ÜZLETHELYISÉG forgalmas utcában, berendezéssel együtt, kiadó. Érdeklődni Friedmann S. József, Petőfi-ucca 1, I. em. 7221

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR, változatos, IRATMASOLÁS, FORDÍTÁS, „OLYMPIKON” Arad, Alexandri ucca 3. Telefon 2040

MAGAS áron veszek használt férfi ruhákat. Kertész, Trib. Dobra 1.

MINDENESLEANYT azonnalra keresek. Cím a kiadóban. 7210

JÓLÉFŐZŐ bejáró minden felvétetik szeptember 1-re. Jelentkezni Cosbuc 15, I. emelet, ajtó 14, délután 3-5 között. 215

UJARADI villasor elején lévő egy-szoba, konyha, speiz lakásomat elcserélném a város bármely uccájában, esetleg Mosoczi-telepi lakással, ahol egy disznót lehet tartani. Címeket kérem a kiadóba.

nak nincsen klinikája és most mozgalom indult annak érdekében, hogy ezt a hiányt pótolják. Arad szempontjából ez a terv nem lehet közzömbös, mert a város lakosságára nézve előnyös, ha klinikai vizsgálatok miatt csak a szomszéd városba kell átutazni. De ettől függetlenül, az egyetemi tanulóifjúság nyereséget a klinika felállításával. Aradon ebben az ügyben csütörtök délelőtt volt gyűlés a városháza kistermében, ahol az összes hatóságok, a Román Munkáspárt és a tömegszervezetek képviselői tárgyaltak meg azokat a lehetőségeket, amellyel a mozgalmat leghatásosabban támogathatják. Végül úgy határoztak, hogy augusztus 29. és szeptember 5-e között gyűjtést rendeznek az uccákon, futballpályán, mozikban, strandon, templomokban stb., míg 5-én este nagyszabású műsoros táncestélyt rendeznek. Az így begyűlt összegeket a temesvári egyetemi klinika alap rendelkezésére bocsátják.

— **Augusztus 31-ig ki kell fizetni a házbérlődöket.** Bukarest. A pénzügyminiszterium közleményt bocsátott ki, amelyben felhívja a bérlők figyelmét, hogy kötelesek augusztus 31-ig bezárólag a 27 százalékos kvótát és az 1948. augusztus-októberi évnegyedre a 40-75 százalékos különleges adót befizetni. Az évnegyedre esedékes adókkal egyidejűleg be kell fizetniük az előzetesen esedékes és még ki nem egyenlített adókat is. A háztulajdonosok kötelességükben szolidárisak a bérlőkkel.

Dr. PALÁGYI
keres orvosi rendelőknek is megfelelő lakást
Értesítéseket kér Köztársaság-útja 71. szám alá

M.N.S.Z. híres

Vasárnap reggel 10 órakor I., II., III. kerületi ifjuság rendkívüli taggyűlést tart az első kerületi székházban, kérjük az ifjuság pontos megjelenését. Ifjusági bizottság

Osszkerületi sajtó- és propaganda felelősök augusztus 28-án szombaton délután 5 órakor tartják tisztító választásokat előkészítő gyűlést. A felelősök megjelenése kötelező.

Városi intézőbizottsági ülés péntek délután 5 órakor.

— **CASOARA MINDEN SZOMBATON DÉLUTÁN 3.30-kor** autó indul a városháza mögül. Visszaindulnak vasárnap este. Érdeklődések és feliratkozások az O. L. T. irodájában, Eminescu 1.

— **Hús százalékkal csökkentették a pénzügyi bírságot.** Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a pénzügyminiszterium 272.811 számú augusztus 21-i távirati rendelkezéssel hozzájárult ahhoz, hogy az 1948-1949. évre a kereskedőkre, iparosokra, kisiparosokra és bármilyen szabadfoglalkozásúakra kirótt büntetéseket a pénzügyigazgatóságok 20 százalékgig leszállíthatják, ha az érdekeltek a leszállított büntetést teljes egészében kifizetik és a vonatkozó adótartozást, amelyre a büntetés vonatkozik, napra kiegyenlítik. Kérvényeket az érdekelteknek a büntetési kirovási jegyzőkönyv átvételétől számított 3 hónapon belül kell benyújtani a pénzügyigazgatósághoz.

— **A Bőriparti Munkások Szakszervezete** vasárnap, augusztus 29-én délelőtt 10 órai kezdettel teljes gyűlést rendez Köztársaság-út 87. szám alatti székházában. A szakszervezet tagjainak megjelenése kötelező.

— **Folynak az előkészületek a szakszervezetek műsoros táncestélyére.** Nagyban folynak az előkészületek az aradi szakszervezetek által szombaton, augusztus 28-án este 9 órakor kezdődő műsoros táncestély megrendezésére. Első ízben történik, hogy a szakszervezetek együttesen rendeznek mulatságot. A műsoron a kultúrgárdák legjobbjai szerepelnek. Az értékes műsoron kívül tombola, bufet, kitűnő ételek és italok olcsó árakon, valamint a legjobb aradi zenekar tesz emlékeztetéssé a szakszervezetek augusztus 28-i, szombati műsoros táncmulatságát.

CFR. mozgó Mosoczi-telep
Előadások fél 8. vas. 4. 6. 8

Párisi fények

Szenzációs zenés, vígjáték
Fősz: TINO ROSSI

FORUM-MOZGO

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Ma premier!

A MI SZIVÜNK

A szerelem, a munka és az alkotás filmje

„SOLIDARITATEA” szabószövetkezet

ARAD, Avram Iancu-tér 10. sz.

Keres elsőrendű munkásokat

civil és katonai konfekció munkára